

Ainavu ekoloģiskais plāns (ainavu telpas struktūras elementi)

Starptautiskas nozīmes mežu un mitrāju koridori	Poligona Nr.: 1.2.16.							
1. Ainavas attīstības mērķis	Koridorveida priežu mežu ainava ar lielu vecu mežaudžu īpatsvaru uz Baltijas ledus ezera krasta kāples.							
2. Pašreizējā ainavas struktūra (zemes izmantošana, matricas un plankumi, ekotonu raksturojums, mežaudžu sastāvs un struktūra)	Pašreizējā ainavas struktūra: Homogēna mežu ainava ar nelielu purvu, purvainu mežu un lauksaimniecības zemju plankumiem.							
	Teritorijas platība: 4765,7 ha							
	Zemes izmantošanas veids:							
	<ul style="list-style-type: none">• Mežu zemes: 3872,1 ha [satelītkarte], 4068,1 ha [mežaudžu datu bāze],• Izcirtumi: 83,5 ha [mežaudžu datu bāze],• Purvi: 673,1 ha,• Lauks. izm. zemes: 215,3 ha,• Ūdenstilpes: 3,5 ha.							
	Mežaudžu raksturojums (%):							
	SUGA	Kopā:	0-20	21-40	41-60	61-80	80-100	>100
	P	52,6	2,5	2,2	12,7	13,3	11,5	10,5
	E	11,3	1,6	4,3	2,8	2,1	0,2	0,4
	B	22,5	2,8	1,2	7,2	9,3	1,5	0,4
	M	4,4	0,2	0,5	1,0	2,0	0,3	0,4
A	1,6	0,2	0,0	0,3	1,1	0,0	0,1	
Ba	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	
Platlapji	0,5	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	
3. Bioloģiskās daudzveidības raksturojums	Teritorijas piemērotība indikatorsugām: 73% teritorijas ietilpst lūša kodolzonā;							

Starptautiskas nozīmes mežu un mitrāju koridori	Poligona Nr.: 1.2.16.
(sugas, biotopi, ekosistēmas)	10ha aizņem lidvāverei piemēroti meža biotopi; 907 ha aizņem melnajam stārķim piemērotas mežaudzes; 641 ha ietilpst medņa kodolzonā; 455 ha ietilpst dzeņu kodolzonā; 322 ha aizņem melnajai dzilnai piemērotas mežaudzes; 549 ha aizņem trīspirkstu dzenim piemērotas mežaudzes; 949 ha aizņem baltmugurdzenim piemērotas mežaudzes; 140 ha aizņem dabiskie mežu biotopi.
4. Pašreizējās ainavas estētiskās un kultūrvēsturiskās vērtības	Teritorijas estētiskais novērtējums: Poligona ziemeļu daļai nepiemīt augsta estētiskā vērtība. Savukārt teritorijas dienvidu daļas sausie priežu meži Salacas upes krastos ir uzskatāmi par estētiski vērtīgiem. Teritorijas kultūrvēsturiskais novērtējums: Teritorijā nav nozīmīgu kultūrvēsturisku objektu.
5. Vispārējās tendences ainavas struktūras attīstībā un to ietekmējošie faktori	Ainavas struktūras attīstības tendences: Būtiskas izmaiņas ainavu struktūrā nav sagaidāmas. Paredzams, ka šobrīd neizmantotās lauksaimniecības zemes apmežosies vai tiks apmežotas. Mežu attīstības tendences: Mežu platība, kurai ir sasniegts vai turpmākajos 15 gados tiks sasniegts ciršanas vecums (iespējama meža izciršana) – 1406,1 ha. Gandrīz puse teritorijas mežu pakļauti izciršanas riskam tuvākajā laikā. Līdz šim mežsaimnieciskā darbība nav būtiski ietekmējusi poligona mežu attīstību. Ievērojot apsaimniekošanas rekomendācijas tiks saglabāts nepieciešamais veco mežaudžu minimums, lai poligons saglabātu migrācijas/izplatības koridora pamatelementa statusu. Ievērojamas izmaiņas mežaudžu sugu sastāvā nav prognozējamās.

Starptautiskas nozīmes mežu un mitrāju koridori	Poligona Nr.: 1.2.16.
6. Ainavu vai ainavu elementu pašreizējais aizsardzības režīms un tā ietekme uz ainavu struktūru	<p>Patreizējais aizsardzības režīms: Mikroliegumu platība – 129,4 ha (2,7%); ĪADT platība – 700,5 ha (14,7%); Ainavu aizsardzības zonas platība – 4065,2 ha (85,3%).</p> <p>Aizsardzības režīma ietekme uz ainavu struktūru: Esošais aizsardzības režīms nodrošina mežu ainavas saglabāšanos, bet var būt nepietiekams bioloģiski nozīmīgu meža plankumu saglabāšanai.</p>
7. Vēlamā ainavu struktūras un tās elementu attīstība	<p>Šaurā joslā, Baltijas ledus ezera vāji izteiktā krasta senā abrāzijas kāple ir saglabāta, platības reljefa paaugstinājumos – kāpās, ir klātas galvenokārt ar priežu sausieņu mežiem, kāples piekāvē un reljefa pazeminājumos, tajā skaitā starpkāpu ieplakās dominē mistrotas, regulāri dažādā pakāpē pārplūstošas platlapju un melnalkšņu audzes. Mežu ainava, kur saimniekošana notiek, maksimāli imitējot dabisko procesu norisi; var veidot mikrofragmentāciju (dažu koku lieluma lauces un mazi klajumi), bet nedrīkst veidoties lielas izcirtumu un jaunaudzū vienlaidu platības. Nozīmīgā platībā saimnieciska iejaukšanās nenotiek un audzes tiek apsaimniekotas galvenokārt ar mērķi nodrošināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanos; Mežā liels daudzumu sausokņu, visās mežaudzēs jāpalielina lielu dimensiju koku daudzums.</p>
8. Priekšlikumi ainavas izmantošanai un apsaimniekošanai, t.sk. konkrētas rīcības (īstermiņa, ilgtermiņa) vēlamā mērķa sasniegšanai	<p>Visā poligona teritorijā:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Meža platību transformēšana ir aizliegta, izņēmums – infrastruktūras objektu paplašināšana un/vai ierīkošana, saskaņā ar teritorijas plānojumu, tehnisko projektu un augu sugu un biotopu eksperta atzinuma slēdzienu. 2. Vismaz 20% no mežaudzēm tiek apsaimniekotas kā galveno mērķi izvirzot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, vēl vismaz 10% (priekšroka priežu audzēm ar vismaz 150g koku klātbūtni sastāvā un apšu audzēm, tad melnalkšņu un bērzu audzēm uz mitrām augsnēm, vēlams lielākā platībā vienkopus, kur mazāka

Starptautiskas nozīmes mežu un mitrāju koridori	Poligona Nr.: 1.2.16.
	<p>līdzšinējā apsaimniekošanas ietekme) pilnībā bez mežsaimnieciskas iejaukšanās (izdalāma dabas aizsardzības mežu bez saimnieciskās darbības zona un dabas aizsardzības mežu ar pieļaujamu saimniecisko darbību zona atbilstoši mežu masīvu AEP izstrādes vadlīnijām).</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Izstrādātajās audzēs jāatstāj lielāks skaits (vismaz 10) tādu ekoloģisko koku, kas var sagaidīt nākamās paaudzes mežu (priedes, bet kur to nav, apses, kā arī lielu apšu stumbeņi; lielākās apses var mērķtiecīgi atzarot, lai to vainagi nenoēnotu jauno mežaudzi). 4. Tur, kur iespējams, priekšroka dodama dabiskai meža atjaunošanai. Ja to pieļauj augšanas apstākļi, izcirtumi apmežojami ar platlapjiem. 5. Mākslīgās izcelsmes egļu audzes dabiskojamas, ļaujot tajās veidoties lapu koku piemistrojumam; izcirstās platības atstājamas dabiskai apmežošanai ar apsi, bērzu un melnalksni (atkarībā no audzes). 6. Nav pieļaujama jaunu meliorācijas sistēmu veidošana. 7. Neperspektīvu lauksaimniecības zemju apmežošana mežu īpatsvara palielināšanai. 8. Nav vēlama jaunu derīgo izrakteņu ieguves vietu veidošana. <p>Dabas aizsardzības mežu bez saimnieciskās darbības zonā:</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Pieļaujami tikai biotehniskie pasākumi, kas nodrošina vai palielina teritorijas bioloģisko daudzveidību. <p>Dabas aizsardzības mežu ar pieļaujamu saimniecisko darbību zonā:</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Saimniekojot jāpalielina pieaugušu un pāraugušu apšu (līdz 1%) un melnalkšņu un bērzu audžu platības (līdz vismaz 5%, t.sk. melnalksnis vismaz 2%). 11. Nav pieļaujama nekāda sauso koku (īpaši vecu, dobumainu priežu) izciršana, pēc iespējas saglabājami arī visi bērzu un melnalkšņu stumbeņi vai kalstoši koki (ap tādiem veidojamas atstājamo koku grupas). 12. Priežu audzēs, kur paredzēta saimniekošana, meža ciršana jāveic tā, lai tās kopējais

Starptautiskas nozīmes mežu un mitrāju koridori	Poligona Nr.: 1.2.16.
	<p>iespāids (ciršana, izvešana, atjaunošana un kopšana) traucējumu ziņā būtu vismazākais. Jāizvairās no jebkādas darbības no 1. marta līdz 31. jūlijam.</p> <p>13. Cirsmu rezultātā nedrīkst veidoties klajumi, kuru platums jebkurā virzienā ir lielāks par 100 metriem.</p> <p>14. Strādājot maksimāli jā saglabā zemes stāva struktūrelementi – izgāztu koku saknes, resnas kritālas u.tml., kā arī jācenšas cirsmu malas neveidot taisnas.</p> <p>15. Tur, kur kailciršu pielietošanai nav alternatīvas, atstājami vismaz 20 koki ir ha, no tiem veidojot grupas.</p> <p>16. Nav pieļaujama jaunu ceļu būve un hidroloģiskā režīma maiņa, izņemot gadījumus, kad iespējams veikt kādreizējā mitruma režīma atjaunošanu (grāvju aizbēršanu vai bloķēšanu).</p>
9. Priekšlikumi ZVBR zonējuma maiņai	Saglabāt esošo teritorijas zonējumu, ievērojot apsaimniekošanas rekomendācijas.